

Омельяненко, О. М. Омеляненко. // Ефективна економіка. - 2020. - № 8. -
Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_8_18.

4. Мельник В. І. Роль та значення фінансової безпеки держави для системи економічної безпеки України / В. І. Мельник // Міжнародний науковий журнал "Інтернаука". Серія : Юридичні науки. - 2020. - № 4(1). - С. 32-36.

5. Пузирьова П. В. Актуальні аспекти забезпечення технологічної конкурентоспроможності підприємств в сучасних умовах [Електронний ресурс] / П. В. Пузирьова // Ефективна економіка. – 2014. – № 9. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3365>

6. Ушенко Н. В. Адаптаційні зміни у системі фінансово-економічної безпеки бізнесу України в умовах пандемії / Н. В. Ушенко, К. О. Костікова // Формування ринкових відносин в Україні. - 2021. - № 12. - С. 82-91.

7. <https://www.businesslaw.org.ua/strategy-of-economic-security-of-ukraine/>

УДК 339.727.2

Демків Ю.М., к.е.н., доцент

Державний торговельно-економічний університет, м. Київ

ЦИФРО-ІНВЕСТИЦІЙНА КОНСТАНТА В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

Минулого року багато інституційних інвесторів і глобальних брокерів пророкували захисні властивості діджитал-активу – цифровому золоту, а саме біткоіну, який зростав у ціні рекордними темпами. Його ціна за 2021 рік піднялася на 62%, до поточних позначок близько \$47 тис. дол. США, при цьому в листопаді монета встановила історичний максимум. Біткоїн був названий "цифровим золотом" на знак того, що здатний виступати "безпечною гаванню"

у кризові, штормові періоди на фондовому ринку. Раніше такими гаванями зазвичай вважалися золото, казначейські папери країн з розвинутою економікою, жорсткі валюти [1].

Історично золото виступало провідною інвестиційною константою серед інших дорогоцінних металів. Норма прибутку від інвестицій в золото значно коливалася в останні десятиліття, але в більшості років приносила позитивний прибуток, продемонстрував лідируючі позиції, перевершуючи ювелірну промисловість і попит центральних банків. У 2020 р. ціна на золото досягла нових рекордних значень внаслідок необхідності набуття інвестиційних гарантій через наростання економічних наслідків глобальної пандемії COVID-19, в 2021 р. році продовжила стабільно підтримувати цінові позиції, а в березні 2022 року набула пікової ціни в 1851,23 EUR [2] з альтернативними прогнозами перспектив на фоні світових геополітичних змін.

В умовах діджитал-трансформацій деякі інвестиційні банки почали ставити питання, чи може криптовалюта стати альтернативою золоту. На користь криптовалюти вказувала обмежена пропозиція біткойна, ліквідність (денні обороти сягали 30-50 млрд. дол. США), висока капіталізація, яка перевищила 1 трлн дол. США, а також захист від зростання грошової паперової маси у світі.

Незважаючи на зростаючий ажіотаж серед деяких інвесторів, більшість центральних банків не повідомляють про плани інвестувати у криптовалюти та розглядають золото та криптовалюти, як принципово різні класи активів. Цифрові валюти не відповідають критеріям інвестування резервів центральних банків, таким як безпека, ліквідність та прибутковість. У біткойна і золота більше відмінностей, ніж подібних характеристик, вони виконують різні функції. Наприклад, ціни біткойна і золота не дуже корельовані, і це є однією з причин, чому інвестор, який сподівається отримати вигоду з високого потенціалу зростання криптовалюти, може бути більш схильний також до

вкладень у золото, щоб застрахуватися від високої волатильності криптовалюти. 2021 рік показав високу ступінь мінливості ціни біткоїна (у травні 2021 року курс біткоїну за добу падав більш ніж на 30%, у грудні – на 20%) [3], тим самим довівши, що цифрові валюти, як і раніше, належать до дуже ризикових активів і тому не можуть бути включеними до золотовалютних резервів ЦБ. Однак у перспективі, можливо, криптовалюта стане такою, оскільки поєднує в собі риси і золота, запаси якого у світі обмежені і твердих валют, які при цьому перебувають у повному контролі власника.

Як демонструє динаміка ціни біткоїна, після багаторазового зростання у 2021 р. у травні цифрова валюта почала стрімкий спад (в липні курс біткоїна вперше з початку року опустився нижче за рівень 30 тис. дол. США). Однак, у листопаді він досягнув нового історичного максимуму. Далі фіксувалось поступове падіння і знову до відмітки менше 30 тисяч дол. США [3] та типова фрустрація на ринку, що почалося після зміни вартості реальної грошової одиниці – американського долара.

На тлі зростання грошової маси у світі інвестори скуповували різні типи активів, у тому числі спекулятивні, однак зростання інфляції, як вважають деякі експерти, змусить центральні банки розпочати посилення грошово-кредитної політики, і як тільки це почне відбуватися, спекулятивні активи або псевдоактиви, такі як криптовалюти першими впадуть в ціні [4]. Однак, слід враховувати історичне обґрунтування існування біткоїну. За минулі більш ніж 10 років він не просто виступав захистом від інфляції, він також випередив всі акції з індексу S&P500. Загалом криптовалюта була спроектована таким чином, щоб не стати жертвою інфляції [5], а отже, можливо в перспективі зможе використовуватися як системний захист від високих інфляційних ризиків.

Крім того, криптовалюти мають багато фанатичних послідовників, які звикли до різких розворотів. Багато хто з них вважає, що зараз спостерігається короткостроковий спад та акцентують на довгостроковій перспективі цифро-

інвестиційній константі. Наприклад, старший портфельний стратег американської дослідницької компанії Ned Davis Research Патрік Чосік говорить, що "довгостроково налаштований на біткоїні". "Ми бачимо, що розширюється прийняття біткоїна", – каже експерт. Він вказує на міленіалів, які хочуть інвестувати у криптовалюті, бо вони здаються їм "законним варіантом"[5], що відкриває можливість розглядати цифрові активи як інвестиційну константу умовах глобальних трансформацій.

Література

1. Is It Better To Invest in Gold or Bitcoin? URL: <https://www.sofi.com/learn/content/bitcoin-vs-gold/> (дата звернення: 09.06.2022р.)
2. Gold price per ounce for the last 6 months in EUR. URL: <https://www.goldavenue.com/en/charts/gold-price/per-ounce/last-6-months/in-euro> (дата звернення: 08.06.2022р.)
3. Bitcoin-online. URL: <https://ru.investing.com/crypto/bitcoin> (дата звернення: 09.06.2022р.)
4. Will cryptocurrencies rival gold? URL: <https://www.bankofsingapore.com/research/will-cryptocurrencies-rival-gold-.html> (дата звернення: 09.06.2022р.)
5. Крипторинок. Чи може бути ще гірше? URL: <https://www.rbc.ru/crypto/news/61e67e739a794781db02349e> (дата звернення: 09.06.2022р.)